

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

Факультет економіки моря
(повна назва підрозділу)

Кафедра економічної політики та безпеки
(повна назва кафедри)

Код РНПД
084133

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-
педагогічної роботи НУК

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС-МЕНЕДЖМЕНТ
INTERNATIONAL BUSINESS MANAGEMENT

рівень вищої освіти другий (магістерський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

тип дисципліни обов'язкова
обов'язкова / вибіркова

мова(и) викладання українська
українська / англійська

Миколаїв 2022

Робоча програма навчальної дисципліни _____
Міжнародний бізнес-менеджмент
(зазначається повна назва навчальної дисципліни)
є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі(ей) знань _____
05 «Соціальні і поведінкові науки»
(шифр і назва)
спеціальності(ей) _____ 051 «Економіка»
(шифр і назва)
освітня програма(ми) _____ Міжнародна економіка
(зазначаються повні назви освітніх програм)
« _____ » _____ 2022 року. – 24 с .

Розробник(и): Світлана МАРУЩАК, к.е.н., доцент кафедри економічної політики та безпеки _____

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес-менеджмент» узгоджено з гарантом освітньої програми
Гарант освітньої програми «Міжнародна економіка»

Ганна ЄФІМОВА, д.е.н., професор _____

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес-менеджмент» розглянуто на засіданні кафедри економічної політики та безпеки
Протокол № 1 від « 26 » 08 2022 р.

Завідувач кафедри д.е.н., проф. Ганна ЄФІМОВА _____

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес-менеджмент» розглянуто Методичною радою факультету економіки моря
Протокол № 1 від « 26 » 08 2022 р.

Голова к.е.н., доцент В'ячеслав ІВАТА _____

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес-менеджмент» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу к.т.н., проф. НУК Андрій ЛАБАРТКАВА _____

Робоча програма навчальної дисципліни «Міжнародний бізнес-менеджмент» затверджена Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 6 від « 29 » 08 2022 р.

Голова НМР НУК проф. Євген ТРУНІЛЯКОВ _____

ЗМІСТ

АНОТАЦІЯ	4
ABSTRACT	4
1. Опис навчальної дисципліни	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни	6
3. Передумови для вивчення дисципліни	6
4. Очікувані результати навчання	6
5. Програма навчальної дисципліни	6
Тематичний план навчальної дисципліни	7
Теми практичних занять	7
Самостійна робота	8
Завдання для самостійної роботи	8
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування	9
7. Форми поточного та підсумкового контролю	10
Форми контролю результатів навчальної діяльності здобувачів та їх оцінювання	10
Поточний модульний контроль у формі тестування	12
Підсумковий контроль (екзамен) у формі тестування	12
8. Критерії оцінювання результатів навчання	12
Критерії оцінювання за виконання курсової роботи	13
9. Засоби навчання	13
10. Рекомендовані джерела інформації	13
Основна література	13
Законодавчо-нормативні документи	15
Інформаційні ресурси в Internet	17

АНОТАЦІЯ

На сучасному етапі розвитку міжнародної економіки під впливом глобалізаційних процесів міжнародний бізнес стає всеохоплюючим феноменом сучасної цивілізації. Він базується на можливості отримання переваг саме з переваг міждержавних ділових операцій, тобто з того факту, що продаж даного товару в іншій країні або налагодження фірмою однієї країни виробництва в іншій країні, або надання послуг спільно фірмами двох країн третій, забезпечують залученням у бізнес сторонам більше переваг, ніж вони б мали, якби вели справу у своїх країнах окремо.

Ведення міжнародного бізнесу має значні відмінності в порівнянні з веденням бізнесу в межах країни. Велике значення для успішної діяльності фірми набувають форми і способи організації, які національні компанії не використовують. Відтак, очевидно є необхідність ретельного вивчення особливостей ведення і управління міжнародним бізнесом, що є предметом даної дисципліни.

Дисципліна «Міжнародний бізнес-менеджмент» дає можливість сформувати у здобувачів систему знань щодо найбільш значимих аспектів організаційних основ управління у міжнародному бізнесі, аналізу міжнародного економічного середовища, специфіці нормативного та законодавчого регулювання міжнародних торговельних та комерційних відносин, маркетинговій стратегії, фінансовій складовій міжнародного бізнесу, що є необхідним для подальшої кар'єрної реалізації магістрів з міжнародної економіки. До основних завдань курсу «Міжнародний бізнес-менеджмент» варто віднести засвоєння знань базових категорій, видів та функціональних взаємозв'язків міжнародного бізнесу; вивчення тенденцій, умов та факторів розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації; формування системи знань про найбільш важливі аспекти організаційних основ міжнародного бізнесу, аналізу міжнародного економічного середовища, у галузі нормативного та законодавчого регулювання міжнародних торгових і комерційних відносин, необхідних для подальшої успішної практичної роботи в сфері зовнішньоекономічної діяльності; вивчення маркетингового комплексу міжнародного бізнесу, специфіки корпоративної культури та етики міжнародного бізнесу; засвоєння навичок стратегічного менеджменту у міжнародному бізнесі.

Ключові слова: міжнародний менеджмент, світові ринки, ділова активність, зовнішнє середовище міжнародного бізнесу, комунікації, культура взаємозв'язків, етика, соціальна відповідальність, міжнародна торгівля, міжнародні інвестиції, стратегічний менеджмент, стратегії проникнення, міжнародні стратегічні альянси, експортна діяльність, організаційна структура.

ABSTRACT

At the present stage of development of the international economy under the influence of globalization processes, international business is becoming an all-encompassing phenomenon of modern civilization. It is based on the possibility of obtaining benefits from the benefits of interstate business transactions, ie the fact that the sale of this product in another country or the establishment of a firm of one country of production in another country, or the provision of services jointly by firms of two third countries. Advantages than they would have if they did business in their countries separately. Doing international business has significant differences compared to doing business within the country. Forms and methods of organization that national companies do not use are of great importance for the successful operation of the firm. Therefore, the need for careful study of the peculiarities of conducting and managing international business, which is the subject of this discipline, is obvious. The discipline "International Business Management" gives students the opportunity to form a system of knowledge on the most important aspects of organizational management in international business, analysis of the international economic environment, the specifics of regulatory and legal regulation of international trade and commercial relations, marketing

strategy, financial component of international business. is necessary for further career development of masters in international economics. The main objectives of the course «International Business Management» include the acquisition of knowledge of the basic categories, types and functional relationships of international business; study of trends, conditions and factors of international business development in the context of globalization; formation of a system of knowledge about the most important aspects of the organizational foundations of international business, analysis of the international economic environment, in the field of regulatory and legislative regulation of international trade and commercial relations, necessary for further successful practical work in foreign economic activity; study of the marketing complex of international business, the specifics of corporate culture and ethics of international business; mastering the skills of strategic management in international business.

Key words: international management, world markets, business activity, external environment of international business, communications, culture of interrelations, ethics, social responsibility, international trade, international investments, strategic management, penetration strategies, international strategic alliances, export activity, organizational structure.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7	Галузь знань <u>05 «Соціальні та поведінкові науки»</u> (шифр і назва)	<i>Обов'язкова</i>	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		5-й	5-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету		Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання <u>курсова робота</u> (назва)	Спеціальність <u>051 «Економіка»</u> (код та найменування) Освітня програма <u>Міжнародна економіка</u> (найменування)	10-й	10-й
		Лекцій	
		30 год.	12 год
Практичні, семінарські			
Загальна кількість годин – 210		30 год.	12 год
Тижневих годин для денної форми навчання:	Освітній рівень: <u>другий (магістерський)</u>	Самостійна робота	
аудиторних: 10-й сем – 4 год.;		150 год.	186 год
		в т.ч. індивідуальні завдання (ІНДЗ – курсова робота)	
самостійної роботи: денна форма – 10 год. заочна форма – 12,4 год		Вид контролю: екзамен, КР	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «*Міжнародний бізнес-менеджмент*» є формування у здобувачів відповідно до освітньо-професійної програми таких компетентностей:

СК 7 Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання

СК 8 Здатність оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень

СК 11 Здатність планувати і розробляти проекти у сфері економіки, здійснювати її інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення

СК 1.3 Здатність до управління структурним підрозділом з міжнародної економічної діяльності організації, його змінами, нести відповідальність за свої рішення в межах професійної компетенції

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є:

Цифрові бізнес-моделі / Digital Business Models

(за винятком навчальних дисциплін I курсу I семестру)

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів таких результатів навчання:

ПРН4 Розробляти соціально-економічні проекти та систему комплексних дій щодо їх реалізації з урахуванням їх цілей, очікуваних соціально-економічних наслідків, ризиків, законодавчих, ресурсних та інших обмежень

ПРН9 Приймати ефективні рішення за невизначених умов і вимог, що потребують застосування нових підходів, методів та інструментарію соціально-економічних досліджень

ПРН17 Здатність до управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства

ПРН19 Здатність до систематичного вивчення та аналізу науково-економічної інформації, нормативної бази, вітчизняного й закордонного досвіду щодо здійснення операцій міжнародної морської торгівлі

ПРН20 Здатність до виявлення проблем реалізації міжнародних операцій та розробки управлінських рішень щодо їх розв'язання

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Міжнародний бізнес в епоху глобалізації

Тема 1. Загальна характеристика міжнародного бізнесу [4] с. 7-29; [5] с. 4-11

Тема 2. Теорії міжнародної торгівлі та міжнародного інвестування [4] с. 140-163; [5] с. 12-21

Тема 3. Процеси глобалізації та їх вплив на розвиток міжнародного бізнесу [5] с. 22- 27

Тема 4. Світові ринки та центри ділової активності [4] с. 30-52; [5] с. 28-42

Тема 5. Регулювання міжнародного бізнесу [4] с. 53-86; [5] с. 43-56

Тема 6. Роль культури в міжнародному бізнесі [4] с. 87-118

Тема 7. Етика і соціальна відповідальність в міжнародному бізнесі [4] с. 119-139

Змістовий модуль 2. Управління міжнародним бізнесом

Тема 8. Стратегічний менеджмент в міжнародному бізнесі [4] с. 164-191; [5] с. 57-67

Тема 9. Аналіз закордонних ринків і стратегії проникнення [4] с. 192-220

Тема 10. Міжнародні стратегічні альянси [4] с. 221-249; [5] с. 68-74

Тема 11. Міжнародні організаційні структури та контроль [4] с. 250-273

Тема 12. Міжнародний маркетинг [5] с. 82-87

Тема 13. Міжнародний фінансовий менеджмент [5] с. 88-107

Тема 14. Особливості трудових відносин у міжнародному бізнесі [5] с. 75-81

Тема 15. Лідерство і поведінка працівників у міжнародній компанії [4] с. 274-304

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Міжнародний бізнес в епоху глобалізації										
Тема 1. Загальна характеристика міжнародного бізнесу	8	2	2	–	4	9	2	1	–	6
Тема 2. Теорії міжнародної торгівлі та міжнародного інвестування	8	2	2	–	4	8	–	1	–	7
Тема 3. Процеси глобалізації та їх вплив на розвиток міжнародного бізнесу	8	2	2	–	4	8	–	1	–	7
Тема 4. Світові ринки та центри ділової активності	10	2	2	–	6	10	2	1	–	7
Тема 5. Регулювання міжнародного бізнесу	10	2	2	–	6	10	2	1	–	7
Тема 6. Роль культури в міжнародному бізнесі	8	2	2	–	4	8	–	1	–	7
Тема 7. Етика і соціальна відповідальність в міжнародному бізнесі	8	2	2	–	4	7	–	–	–	7
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	60	14	14	–	32	60	6	6	0	48
Змістовий модуль 2. Управління міжнародним бізнесом										
Тема 8. Стратегічний менеджмент в міжнародному бізнесі	8	2	2	–	4	9	2	1	–	6
Тема 9. Аналіз закордонних ринків і стратегії проникнення	8	2	2	–	4	7	–	1	–	6
Тема 10. Міжнародні стратегічні альянси	7	2	2	–	3	7	–	1	–	6
Тема 11. Міжнародні організаційні структури та контроль	7	2	2	–	3	6	–	–	–	6
Тема 12. Міжнародний маркетинг	8	2	2	–	4	7	–	1	–	6
Тема 13. Міжнародний фінансовий менеджмент	8	2	2	–	4	9	2	1	–	6
Тема 14. Особливості трудових відносин у міжнародному бізнесі	7	2	2	–	3	9	2	1	–	6
Тема 15. Лідерство і поведінка працівників у міжнародній компанії	7	2	2	–	3	6	–	–	–	6
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	60	16	16	–	28	60	6	6	0	48
<i>Усього годин</i>	120	30	30	–	60	120	12	12	0	96
Модуль 2										
ІНДЗ (курсова робота)	90	–	–	–	90	90	–	–	–	90
<i>Усього годин</i>	90	–	–	–	90	90	–	–	–	90
Разом за курсом	210	30	30	–	150	210	12	12	–	186

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Загальна характеристика міжнародного бізнесу	2	1
2	Тема 2. Теорії міжнародної торгівлі та міжнародного інвестування	2	1
3	Тема 3. Процеси глобалізації та їх вплив на розвиток міжнародного бізнесу	2	1
4	Тема 4. Світові ринки та центри ділової активності	2	1
5	Тема 5. Регулювання міжнародного бізнесу	2	1
6	Тема 6. Роль культури в міжнародному бізнесі	2	1
7	Тема 7. Етика і соціальна відповідальність в міжнародному бізнесі	2	–
8	Тема 8. Стратегічний менеджмент в міжнародному бізнесі	2	1
9	Тема 9. Аналіз закордонних ринків і стратегії проникнення	2	1
10	Тема 10. Міжнародні стратегічні альянси	2	1
11	Тема 11. Міжнародні організаційні структури та контроль	2	–

2	Тема 12. Міжнародний маркетинг	2	1
13	Тема 13. Міжнародний фінансовий менеджмент	2	1
14	Тема 14. Особливості трудових відносин у міжнародному бізнесі	2	1
15	Тема 15. Лідерство і поведінка працівників у міжнародній компанії	2	–
<i>Разом</i>		30	12

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для здобувачів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – **0,5 год/1 год. занять (1 година на 1 лекцію);**
- підготовка до практичних занять (включає підготовку есе, доповідей, презентацій (обсяг однієї роботи – до 5 аркушів А4) – **1 год / 2 год занять;**
- підготовка до контрольних заходів – **15 год. на 1 захід.**

Розподіл годин самостійної роботи для здобувачів заочної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – **1 год/1 год. занять (2 години на 1 лекцію);**
- підготовка до практичних занять (включає підготовку есе, доповідей, презентацій (обсяг однієї роботи – до 5 аркушів А4) – **4,6 год / 2 год занять;**
- підготовка до контрольних заходів – **15 год. на 1 захід.**

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Модуль 1			
1	Підготовка до лекцій	15	12
	Підготовка до практичних занять – вивчення тем курсу за списком основної літератури для виконання кейсів;	15	30
2	– підготовка есе та їх презентацій	15	39
3	Підготовка до екзамену	15	15
	Разом по модулю 1	60	96
Модуль 2			
4	Виконання і захист курсової роботи	90	90
	Разом по модулю 2	90	90
...	Разом	150	186

Індивідуальне науково дослідне завдання

Курсова робота виконується відповідно до календарного графіку та методичних вказівок до виконання курсових робіт.

Теми курсових робіт

1. Сучасний стан, значення і особливості розвитку міжнародного бізнесу в Україні
2. Роль держави в розвитку міжнародного бізнесу: мотивація і правова підтримка
3. Глобалізація міжнародного бізнесу: необхідні і достатні умови
4. Особливості зовнішнього середовища міжнародного бізнесу в США (Європейському Союзі, Японії, Латинській Америці, Азії, СНД, Росії – за вибором здобувача)
5. Web-середовище як віртуальна і матеріальна база глобалізації бізнесу: становлення е-бізнесу
6. Регіонально-галузеві аспекти аналізу соціокультурного перетину навколишнього середовища міжнародного бізнесу
7. Регіонально-галузеві аспекти аналізу політико-правового перетину навколишнього середовища міжнародного бізнесу
8. Регіонально-галузеві аспекти аналізу економічного перетину навколишнього середовища міжнародного бізнесу
9. Розвиток міжнародної компанії (за вибором здобувача) в бізнесовому середовищі

10. Англійська мова як найважливіший засіб комунікацій в міжнародному бізнесі
11. Проблеми вивчення та освоєння етики міжнародного бізнесу
12. Проблеми захисту прав інтелектуальної власності в міжнародному масштабі
13. Міжнародні маркетингові інформаційні системи
14. Порівняльний аналіз переваг і ризиків різних способів входження на зарубіжні ринки
15. Стратегічне планування в міжнародній компанії
16. Міжнародний маркетинг-мікс – гнучка основа тактичних рішень у бізнесі
17. Можливість глобалізації для малого та середнього бізнесу
18. Бізнесове середовище та трансфертне ціноутворення
19. Інтернаціоналізація бізнесу на основі використання національних відмінностей фаз життєвого циклу товару
20. Крос-культурні відмінності та ефективні міжнародні бізнес-комунікації: «перешкоди» і «шуми»
21. Життєвий цикл міжнародної компанії та залежність її стратегічних рішень від його фаз
22. Міжнародна дифузія інновацій
23. Цифрова фірма: фактори виникнення, масштаб і сфера діяльності
24. Структурна реорганізація компаній при переході до глобальних компаній (на прикладі обраної компанії – за вибором здобувача)
25. Особливості сталих ринків
26. Організаційно-управлінський і технологічний інжиніринг
27. Соціокультурна орієнтація цільового ринку
28. Комунікативні міжособистісні бар'єри в розвитку бізнесу
29. «Мережевий етикет» і культура бізнесового середовища
30. Комунікаційні та інформаційні системи як основа глобальної інтеграції міжнародного бізнесу
31. Основні користувачі міжнародного бізнесу (на прикладі окремо взятої торговельної, виробничої, сервісної, цифрової компанії – за вибором здобувача)
32. Типологія та основні підходи до класифікації міжнародних стратегій
33. Стратегічні напрями організації міжнародного бізнесу: поліцентризм, етноцентризм, регіоцентризм, геоцентризм
34. Виведення нових (інноваційних) товарів на глобальний ринок (товар – за вибором здобувача)
35. Створення мереж і каналів системи міжнародної дистрибуції
36. Злиття та поглинання – інструмент корпоративної стратегії виходу на зовнішній ринок
37. Порівняльна характеристика фінансування міжнародних торгових операцій великого, середнього і малого бізнесу
38. Створення регіональної або міжнародної логістичної системи для підприємства будь-якої галузі промисловості (за вибором здобувача) при його виході на зовнішній ринок
39. Особливості організації торгово-посередницьких структур в зарубіжних країнах
40. Аутсорсинг і світовий ринок послуг

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування

Методи навчання – способи, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, а саме:

- для всіх видів занять:
- робота з літературою;
 - пояснення;

- дискусія;
- для лекційних занять:
- лекція;
- репродуктивна бесіда;
- відеометод;
- для практичних занять:
- практична робота;
- дидактична гра;
- фронтальне опитування;
- контрольні роботи, твори, письмові заліки;
- контрольні тестові роботи програмованого типу.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

1. На практичних заняттях – тести, есе, доповіді, презентації
2. За змістові модулі – тести
3. За весь курс – екзамен.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення здобувача оцінюються за 100-бальною системою Університету. Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного екзамену. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках здобувач може набрати від 60 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Питома вага заключного екзамену в загальній системі оцінок – **10 балів**. Право здавати заключний екзамен дається здобувачу, якій з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок набирає не менше **60 балів**. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки екзамену.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності здобувачів та їх оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
Есе, доповіді, презентації	
4	Тема роботи розкрита. Відповідь правильна, повна, логічна, структурована, містить критичний аналіз, систематизацію, узагальнення, зв'язок з іншими питаннями курсу, аргументовані висновки. Презентація доповнює матеріал есе або доповіді, не дублюючи його. Здобувач правильно відповідає на додаткові питання. Завдання виконано у встановлений термін.
3,5	Тема роботи розкрита. Відповідь правильна, повна, логічна, структурована, містить критичний аналіз, систематизацію, узагальнення, зв'язок з іншими питаннями курсу, аргументовані висновки. Презентація доповнює матеріал есе або доповіді, не дублюючи його. Здобувач правильно відповідає на додаткові питання. Завдання виконано з порушенням встановлених термінів.
3	Тема роботи в основному розкрита. Відповідь в основному правильна, досить повна, має певні неточності у викладенні матеріалу, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, висновки. Презентація доповнює матеріал есе або доповіді. Здобувач в основному правильно відповідає на додаткові питання. Завдання виконано у встановлений термін.
2,5	Тема роботи в основному розкрита. Відповідь правильна, досить повна, має певні неточності у викладенні матеріалу, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, висновки. Презентація доповнює матеріал есе або доповіді. Здобувач в основному правильно відповідає на додаткові питання. Завдання виконано з порушенням встановлених термінів.

2	Тема роботи частково розкрита. Відповідь в основному правильна, не повна, має певні неточності у викладенні матеріалу, містить елементи аналізу і узагальнення, недостатньо обґрунтована, є висновки. Презентація частково дублює матеріал есе або доповіді. Здобувач відповідає на додаткові питання частково правильно. Завдання виконано у встановлений термін.
1,5	Тема роботи частково розкрита. Відповідь в основному правильна, не досить повна, має певні неточності у викладенні матеріалу, містить елементи аналізу і узагальнення, недостатньо обґрунтована. Презентація частково дублює матеріал есе або доповіді. Здобувач відповідає на додаткові питання частково правильно. Завдання виконано з порушенням встановлених термінів.
1	Відповідь частково розкриває тему роботи, не повна, є неточності у викладенні матеріалу. Презентація дублює матеріал есе або доповіді. Здобувач не дає відповіді на додаткові питання. Завдання виконано у встановлений термін.
0,5	Відповідь частково розкриває тему роботи, не повна, є неточності у викладенні матеріалу. Презентація дублює матеріал есе або доповіді. Здобувач не дає відповіді на додаткові питання. Завдання виконано з порушенням встановлених термінів.
0	Здобувач не дає відповіді.
<i>Максимальна оцінка здобувача за даний компонент програми – 60 балів (15 робіт по 4 бали)</i>	

Оцінка результатів виконання курсової роботи

Параметри оцінювання	Кількість балів	Критерії оцінювання за бальною шкалою
Пояснювальна записка	40	Зміст роботи відповідає обраній темі; наявність чітко сформульованої проблеми; адекватність формулювання об'єкта, предмета, мети та задач дослідження; визначення ступеню розробленості проблеми дослідження; наявність посилань на використану літературу та відповідність оформлення роботи стандарту; адекватність обраних методів предмету дослідження, грамотне використання методів (процедура, обробка, інтерпретація результатів); використання методів математичної статистики; відповідність висновків меті та завданням дослідження. Робота виконувалась систематично та вчасно подана на перевірку науковому керівнику у відповідності із планом виконання курсової роботи.
	35	Зміст роботи відповідає обраній темі; наявність чітко сформульованої проблеми; адекватність формулювання об'єкта, предмета, мети та задач дослідження; визначення ступеню розробленості проблеми дослідження; наявність посилань на використану літературу та відповідність оформлення роботи стандарту; адекватність обраних методів предмету дослідження, грамотне використання методів (процедура, обробка, інтерпретація результатів); використання методів математичної статистики; відповідність висновків меті та завданням дослідження. Робота виконувалась не систематично та подана на перевірку науковому керівнику з порушенням плану виконання курсової роботи.
	30	Зміст роботи відповідає обраній темі; але має поверхневий аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Робота виконувалась не систематично та подана на перевірку науковому керівнику з порушенням плану виконання курсової роботи.
	20	Робота, оформлена за вимогами, які пред'являються до курсових робіт, але має недостатньо критичний аналіз, матеріал викладено непослідовно та необґрунтовано. Основні тези роботи розкриті, але недостатньо обґрунтовані, нечітко сформульовано висновки, пропозиції і рекомендації.
	15	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень і лише за допомогою викладача може виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
	5	Робота не носить дослідницького характеру, не має аналізу і не відповідає вимогам, які пред'являються до курсових робіт. У роботі немає висновків або вони носять декларативний характер.
Ілюстративна частина	20	Презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, матеріали ілюстрації підготовлені відповідно до вимог що висуваються.
	15	Презентація гарно організована, доповідь супроводжується ілюстративними матеріалами, на які не завжди дано посилання у доповіді або ілюстративні матеріали оформлені з незначними зауваженнями.

Захист роботи	10	Ілюстративні матеріали низької якості, в організації презентації спостерігається невпевненість.
	5	Ілюстративні матеріали низької якості, в доповіді немає посилань на ілюстративні матеріали.
	40	Доповідь логічно побудована, здобувач чітко та стисло викладає основні результати дослідження, показує глибокі знання з питань теми, оперує даними дослідження, вносить пропозиції по темі дослідження, під час доповіді вміло використовує презентацію, впевнено і докладно відповідає на поставлені запитання.
	35	Здобувач спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження, дає правильні відповіді на всі запитання, але не завжди упевнений в аргументації, чи не завжди коректно її формулює.
	30	Здобувач спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження, належно обґрунтовує положення роботи, але допускає неточності у відповідях на запитання.
	25	Здобувач спроможний чітко та стисло викласти основні результати дослідження але допускає суттєві неточності у відповідях на запитання, не завжди належно обґрунтовує положення роботи.
	20	Здобувач невпорядковано викладає основні результати дослідження, намагається дати відповідь на поставлені запитання і робить спроби аргументувати положення роботи.
	15	Здобувач невпорядковано викладає основні результати дослідження робить спроби аргументувати положення роботи, надає неповні, поверхові, необґрунтовані відповіді на поставлені питання.
	10	Здобувач демонструє задовільні знання з теми дослідження, але не може впевнено й чітко відповісти на додаткові запитання членів комісії, та належно обґрунтувати положення роботи.
	5	Здобувач невпорядковано викладає основні результати дослідження, не спроможний дати відповідь на запитання, відстоювати свою позицію.

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	15,0	13,5	12,0	10,5	9,0	7,5	6,0	4,5	3,0	1,5
Максимальна оцінка здобувача за даний компонент програми: 15 балів (15 тестів по 1 балу)										
Форма контролю					Максимальна кількість балів					
Підготовка есе, доповідей, презентацій					15*4 балів = 60 балів					
Поточний модульний контроль					2*15 балів – 30 балів					
Всього					90					

Підсумковий контроль (екзамен) у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
Максимальна оцінка здобувача за даний компонент програми: 10 балів (20 тестів по 0,5 бала)										

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Елемент програми		Вид роботи	Денна форма	Заочна форма
			Кількість балів	
ЗМ 1	Тема 1.	Есе з презентацією	4	4
	Тема 2.	Есе з презентацією	4	4
	Тема 3.	Есе з презентацією	4	4
	Тема 4.	Есе з презентацією	4	4
	Тема 5.	Есе з презентацією	4	4
	Тема 6.	Есе з презентацією	4	4

	Тема 7.	Есе з презентацією	4	4
	ПМК	Тест	15	15
ЗМ 2	Тема 8.	Есе з презентацією	4	4
	Тема 9.	Есе з презентацією	4	4
	Тема 10.	Есе з презентацією	4	4
	Тема 11.	Есе з презентацією	4	4
	Тема 12.	Есе з презентацією	4	4
	Тема 13.	Есе з презентацією	4	4
	Тема 14.	Есе з презентацією	4	4
	Тема 15.	Есе з презентацією	4	4
	ПМК	Тест	15	15
	Підсумковий контроль	Екзамен	10	10
	Сума балів за семестр		100	100

Критерії оцінювання за виконання курсової роботи

Пояснювальна записка	Ілюстративна частина	Захист роботи	Сума
до 40	до 20	до 40	100

9. Засоби навчання

- мультимедіа-, проекційна апаратура (проектори, екрани тощо);
- комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі;
- бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література тощо).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Міжнародний бізнес : методичні рекомендації до самостійної. Уклад.: О.О. Розинка, Л.В. Морозова. К. : НАУ, 2018 28 с.
2. Міжнародний бізнес : практикум для студ. спеціальностей «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», «Міжнародні економічні відносини». Укладач: Карасьова Н.А. К. : Видавництво Ліра-К, 2019. 74 с.
3. Рогач О. Теорії міжнародного бізнесу: підручник. Київ: Київський ун-т, 2018. 687 с.
4. Сазонець О. М. Управління міжнародним бізнесом : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2019. 338 с.
5. Ушакова Н.Г., Величко К.Ю., Печенка О.І. Управління міжнародним бізнесом: конспект лекцій для здобувачів економічного спрямування, аспірантів, викладачів. Харків: Видавництво «Форт», 2016. 126с.

Допоміжна література

1. Батченко Л.В., Дятлова В.В., Мойсеєнко К.Є., Ткаченко О.Г. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. За заг. ред. д.е.н., проф. Дятлової В.В. У 2-х частинах. Частина І. Харків : Вид-во «НТМТ», 2018. 259 с.
2. Безверхий К.В. Міжнародні стандарти фінансової звітності для малих та середніх підприємств : практ. посіб. Київ : ЦНЛ, 2017. 228 с.
3. Гребельник О.П. Митна справа : підруч. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 472 с.
4. Гребельник О.П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник. 5-те вид., перероб. та допов. Університет ДФС України. Ірпінь : 2019. 410 с.
5. Європейський менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. [Дятлова В.В., Батченко Л.В., Мойсеєнко К.Є., Ткаченко О.Г., Дятлова Ю.В., Танчик О.І.]. За заг. ред. д.е.н., проф. Дятлової В.В. У 2-х частинах. Частина І. Харків: Вид-во «НТМТ», 2018. 259 с.

6. Задорожня Т.М., Параниця Н.В., Шостак А.С. Економіко-математичні моделі оцінки ефективності зовнішньоекономічної діяльності. *Східна Європа: Економіка, бізнес та управління*. 2020. Вип. 2(25). С.430-435. URL: <http://www.easterneurope-ebm.in.ua/archives>
7. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навч. посіб. до вивчення дисципліни для студ. галузі знань 07 «Управління та адміністрування», за спеціальністю 073 «Менеджмент». КПІ ім. Ігоря Сікорського./ уклад.: А.Р. Дунська, Г.П. Жалдак. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 64 с.
8. Козак Ю.Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях : підруч. К. : ЦУЛ, 2017. 228 с.
9. Козак Ю.Г. Основи зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Київ-Катовіце : ЦУЛ, 2016. 289 с.
10. Козак Ю.Г., Припула Н.В., Єрмакова О.А. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон : монографія. Київ : ЦУЛ, 2016. 240 с.
11. Мережко Н.В., Пашко П.В., Рождественський О.В. Митна справа : підруч. За ред. П.В. Пашка. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 572 с.
12. Михайлова Л.І., Данько Ю.І., Турчина С.Г., Данілова І.С. Міжнародний бізнес : навч. посіб. Вид.2-ге, доп. Суми: ФОП Литовченко Є.Б., 2018. 282 с.
13. Михайлова Л.І., Дашутіна Л.О., Могильна Л.М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. За ред. д.е.н., проф. Л.І. Михайлової. К.: «ЦУЛ», 2019. 252 с.
14. Михасик О.Д. Основні проблеми розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні. Молодий вчений. 2017. № 1 (41). С. 666-669.
15. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. За ред. Ю.Г. Козака, М.А. Зайця. Одеса : «ТОВ ПЛУТОН», 2016. 352 с.
16. Ольшанський О.В., Яцун Л.М., Селютін В.М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності. Х. : ХДУХТ, 2019. 103 с.
17. Павлов О.І., Самофатова В.А., Кулаковська Т.А. Зовнішньоекономічна діяльність України в системі глобальних конкурентних відносин: агропродовольчий вимір : монографія. За ред. О.І. Павлова. Одеса : Астропринт, 2019. 272 с.
18. Рум'янцев А.П. Зовнішньоекономічна діяльність : навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2019. 292 с.
19. Ситник Н. С., Стасишин А.В., Дубик В.Я. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. За заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 460 с.
20. Тюріна Н. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства : навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2016. 408 с.
21. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник для здобувачів усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Тернопіль, 2017. 137 с.
22. Buckley P.J. (ed.) International Business. Routledge, 2016. 500 p. (History of Management Thought 17).
23. Cavusgil S. Tamer, Knight Gary, Riesenberger John R. International Business: The New Realities. 4th Global edition. Pearson Education, 2017. 545 p.
24. Fatehi K. et al. International Business Management. 2nd.ed. Springer, 2018. 448p.
25. Foreign economic activity of enterprises: Textbook. Lodz: Lodz University of Technology Press, 2018. 145 p. URL: http://repozytorium.p.lodz.pl/bitstream/handle/11652/1944/Foreign_econ_activ_Stankiewicz_Mroz_2018.pdf?sequence=1&isAllowed=y.
26. Griffin R.W. et al. International Business: A Managerial Perspective. 9th ed. Pearson, 2020. 624 p.
27. Lehmann O.F. Project Business Management. CRC Press, 2018. 362 p.
28. Stuart Wall, Sonal Minocha, Bronwen Rees. International Business: Fourth Edition. 4th ed. Pearson Education Limited, 2015. - 416 p.

29. Wardrope William. Introduction to International Business. People, Places, and Ideas. Bookboon, 2016. 143 p.
30. Yilmaz A.K., Flouris T. Corporate Risk Management for International Business. Springer, 2017. 167 p.

Законодавчо-нормативні документи

1. Господарський кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=436-15>
2. Деякі питання дерегуляції господарської діяльності : Постанова Кабінету Міністрів України; Статут, Порядок від 27.03.2019 № 367. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/367-2019-%D0%BF>
3. Європейська хартія для малого бізнесу Європи. Офіційний переклад URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_860
4. Кодекс законів про працю України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
5. Податковий кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
6. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999р. №996-XIV. ВВР України. 1999. № 40. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
7. Про державну допомогу суб'єктам господарювання : Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
8. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
9. Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності : Закон України від 06.09.2005 № 2806-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2806-15>
10. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11.09.2003 № 1160-IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1160-15>
11. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Мінфін України; Наказ, Положення, Стандарт [...] від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>
12. Про затвердження плану заходів щодо дерегуляції господарської діяльності та покращення бізнес-клімату, плану дій щодо підвищення позиції України в рейтингу Світового банку «Ведення бізнесу» («Doing Business») та визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень Кабінету Міністрів України : Розпорядження Кабінету Міністрів України; План, Заходи, Перелік від 04.12.2019 № 1413-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1413-2019-%D1%80>
13. Про затвердження форм заяв у сфері державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань : Наказ Міністерства юстиції України; Форма, Заява від 18.11.2016 № 3268/5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1500-16>
14. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 № 236/96-BP. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/236/96-%D0%B2%D1%80>
15. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
16. Про Концепцію вдосконалення державного регулювання господарської діяльності : Указ Президента України; Концепція від 03.09.2007 № 816/2007. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/816/2007>
17. Про Концепцію вдосконалення державного регулювання природних монополій : Указ Президента України; Концепція від 27.09.2007 № 921/2007. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/921/2007>

18. Про ліцензування видів господарської діяльності : Закон України від 02.03.2015 № 222-VIII. RL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/222-19>
19. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26.11.2015 р. № 848-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
20. Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні : Закон України; Програма, Заходи від 21.12.2000 № 2157-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2157-14>
21. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України від 05.04.2007 № 877-V. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/877-16>
22. Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні діяльність : Закон України від 08.09.2011 р. № 3715-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>
23. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>
24. Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків : Закон України від 16.07.1999 р. № 991-XIV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-14>
25. Про схвалення Концепції Загальнодержавної програми розвитку конкуренції на 2014-2024 роки : Розпорядження Кабінету Міністрів України; Концепція від 19.09.2012 № 690-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/690-2012-%D1%80>
26. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 № 2664-III. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
27. Про транскордонне співробітництво : Закон України від 24. 06. 2004 р. № 1861-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/5018-17#Text>
28. Про підприємництво : Закон України від 07.02.1991 № 698-XII URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/698-12>.
29. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>
30. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18. 09. 1991 № 1560-XII р. № 1861-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
31. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1560-12>
32. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991р. № 1576-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
33. Про товарну біржу : Закон України від 10.12.1991 № 1956-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1956-12>
34. Про колективні договори і угоди : Закон України від 01.07.1993 № 3356-XII. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/ laws/show/3356-12>
35. Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/ 108/95-вр>
36. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-вр>.
37. Про рекламу : Закон України від 03.07.1996 № 270/96-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/ru/270/96-вр/ ed20130101>
38. Про фінансовий лізинг : Закон України від 16.12.1997 № 723/97-ВР. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/723/97-вр>.
39. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/ laws/show/ru/2121-14/ed20150206>.
40. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 № 2210-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/ laws/show/2210-14>.
41. Митний кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>

42. Митний кодекс України : Кодекс України; Закон, Кодекс від 13.03.2012 № 4495-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
43. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.
44. Цивільний кодекс : Кодекс України; Закон, Кодекс від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
45. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15>
46. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 № 514-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
47. Про індустріальні парки : Закон України від 21. 06. 2012 р. № 5018-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/5018-17#Text>
48. Про ціни і ціноутворення : Закон України від 21.06.2012 № 5007-VI. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>
49. Про інститути спільного інвестування : Закон України від 05.07.2012 № 5080-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17>

Інформаційні ресурси в Internet

1. Бібліотека економіста. URL: <http://library.if.ua/books>
2. Бібліотека імені В. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
3. Біржі України. URL: www.bc.rql.kiev.ua/exchanges
4. Велика економічна бібліотека. URL: www.economics.com.ua
5. Верховна Рада України. URL: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
6. Газета «Бізнес». URL: www.business.kiev.ua
7. Газета «Галицькі контракти». URL: www.kontrakty.com.ua
8. Газета «Деловая неделя». URL: www.dn.kiev.ua
9. Газета «Дзеркало тижня». URL: www.zerkalo-nedeli.com
10. Газета «Українська правда». URL: www.pravda.com.ua
11. Галерея економістів. URL: www.gallery.economicus.ru
12. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: www.ssmc.gov.ua
13. Державна служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua
14. Евростат. URL: <http://europa.eu.int/en/comm/eurostat/servfr/home.htm>
15. Електронна бібліотека. URL: <http://www.studentbooks.com.ua>
16. ЄБРР. URL: www.ebrd.com
17. Європейська комісія (ЕС). URL: www.europa.eu.int
18. ЄЕС. URL: <http://europa.eu.int>
19. Законодавство України. URL: www.rada.gov.ua
20. Захист прав споживачів. URL: www.spogivach.com, www.potrebitel.org.ua
21. Інститут економіки і прогнозування НАН України. URL: www.ief.org.ua
22. Інформаційне Агентство «Інтерфакс-Україна». URL: www.interfax.kiev.ua
23. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
24. МВФ. URL: <http://www.imf.org>
25. Міжнародний валютний фонд. URL: www.imf.org
26. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: www.icps.kiev.ua
27. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України України. URL: www.me.gov.ua
28. Міністерство освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
29. Міністерство освіти і науки України. URL: www.mon.gov.ua
30. Міністерство праці та соціальної політики України. URL: www.minpraci.gov.ua
31. Міністерство фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua
32. Моніторинг фінансових ринків України та світу. URL: www.bc.rql.kiev.ua/mon
33. МОП. URL: <http://www.ilo.org>

34. Науково-інформаційний журнал «Статистика України». URL: <http://ntkstat.gov.ua>
35. НБУ. URL: www.bank.gov.ua
36. ОЕСР. URL: <http://www.oecd.org>
37. ООН. URL: <http://www.un.org>
38. Організація з міжнародного співробітництва і розвитку (OECD). URL: www.oecd.org
39. Офіційна сторінка Національного банку України. URL: www.bank.gov.ua
40. Офіційне видання державної фіскальної служби України журнал «Вісник». URL: www.visnuk.com.ua
41. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>
42. Портал підприємств України. URL: www.chp.com.ua
43. Путеводитель в мире бизнес-финансов. URL: <http://www.prostobiz.ua>
44. Світова організація торгівлі. URL: www.wto.gov.ua
45. Світовий банк. URL: <http://www.worldbank.org>
46. Світовий банк. URL: www.worldbank.org.ru
47. СОТ. URL: <http://www.wto.org>
48. Торгівельно-промислова палата України. URL: www.ucci.org.ua
49. Українська міжбанківська валютна біржа. URL: www.uice.com.ua/ukrainian
50. Українська фондова біржа. URL: www.ukrse.kiev.ua
51. Український банківський портал. URL: www.banker.com.ua
52. Український банківський сервер. URL: www.uabankir.com
53. Український фінансовий сервер. URL: www.ufs.kiev.ua
54. ФАО. URL: <http://www.fao.org>
55. Фонд державного майна України. URL: www.spfu.gov.ua
56. Франчайзинг в Україні. URL: <http://franchise.ua>
57. Читальна он-лайн. Сайт readbook.com.ua. URL: <http://www.readbook.com.ua>
58. Экономическая теория on-line. URL: <http://www.economictheory.narod.ru>
59. ЮНІДО. URL: <http://www.unido.org>

Органи державного управління і національні інститути

1. Офіційна сторінка Президента України. URL: www.president.gov.ua
2. Урядовий портал Кабінету Міністрів України. URL: www.kmu.gov.ua
3. Національний банк України. URL: www.bank.gov.ua
4. Міністерство закордонних справ України. URL: www.mfa.gov.ua
5. Міністерство економіки України. URL: www.me.gov.ua
6. Міністерство фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua
7. Державна митна служба України. URL: www.customs.gov.ua
8. Державний комітет України у справах національностей та міграцій. URL: www.scnm.gov.ua
9. Державний інформаційно-аналітичний центр моніторингу зовнішніх товарних ринків «Держзовнішінформ». URL: www.ukrdzi.com

Національні науково-дослідні інститути та центри

1. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: www.niss.gov.ua
2. Національний інститут проблем міжнародної безпеки. URL: www.niisp.gov.ua
3. Інститут світової економіки і міжнародних відносин. URL: www.iweir.org.ua
4. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. URL: www.ucerps.org
5. Інститут глобальних стратегій. URL: www.igls.com.ua
6. Інститут економічних досліджень і політичних консультацій. URL: www.ier.kiev.ua
7. Каталог «Імпортери та експортери України». URL: www.eximbase.com
8. База українського законодавства в Інтернет. URL: www.lawukraine.com

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

1. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua
2. Національна парламентська бібліотека. URL: www.alpha.rada.kiev.ua
3. Електронна бібліотека Львівської комерційної академії. URL: www.dev.lac.lviv.ua/lib
4. Наукова бібліотека імені Максимовича. URL: www.lib-gw.univ.kiev.ua
5. Наукова бібліотека Донецького університету. URL: www.library.dongu.donetsk.ua
6. Луганська обласна універсальна наукова бібліотека імені М.Горького. URL: www.library.lg.ua
7. Дніпропетровська обласна наукова бібліотека. URL: www.libr.dp.ua
8. Вінницька державна обласна універсальна наукова бібліотека імені К.А.Тімірязєва. URL: www.library.vinnitsa.com
9. Львівська електронна бібліотека імені В.Стефаника. URL: www.lsl.lviv.ua
10. Одеська державна наукова бібліотека імені М.Горького. URL: www.ognb.odessa.ua
11. Велика економічна бібліотека. URL: www.economics.com.ua
12. Електронна бібліотека. URL: www.lib.com.ua

Міжнародні економічні і фінансові організації

1. Міжнародний валютний фонд (МВФ) (The International Monetary Fund). URL: www.imf.org
2. Організація об'єднаних націй (ООН) (United Nations Organization). URL: www.un.org
3. Міжнародна фінансова корпорація (МФК) (The International Finance Corporation). URL: www.ifc.org
4. Міжнародна фінансова корпорація (МФК) (The International Finance Corporation). URL: www.ifc.org
5. Група Світового банку (The World Bank Group). URL: www.worldbank.org
6. Міжнародний банк реконструкції і розвитку (МБРР) (International Bank for Reconstruction and Development). URL: www.worldbank.org/ibrd
7. Міжнародна асоціація розвитку (МАР) (The International Development Association). URL: www.worldbank.org/ida
8. Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (БАГІ) (The Multilateral Investment Guarantee Agency). URL: www.miga.org
9. Міжнародна торговельна палата (МТП) (The International Chamber of Commerce). URL: www.iccwbo.org

Міжурядові організації

1. Конференція ООН по торгівлі і розвитку (ЮНКТАД) (United Nations Conference on Trade and Development). URL: www.unctad.org
2. Конференція ООН по праву міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ) (United Nations Commission on International Trade Law). URL: www.uncitral.org
3. Асоціація країн Південно-Східної Азії (АСЕАН) (The Association of South-East Asian Nations). URL: www.aseansec.org
4. Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) (The Organization for Economic Cooperation and Development). URL: www.oecd.org
5. Організація країн-експортерів нафти (ОПЕК) (The Organization of the Petroleum Exporting Countries). URL: www.opec.org

Науково-дослідні, інформаційні та статистичні центри

1. Інститут міжнародної економіки (Institute for International Economics). URL: www.iic.com

2. Центр вивчення міграцій, Нью Йорк (The Center for Migration Studies). URL: www.cmsnv.org
3. Статистична служба Європейської комісії (Євростат). URL: www.europa.eu.int
4. Сайт Історії європейської інтеграції (The History of European Integration Site). URL: www.let.leidenuniv.nl/history

Органи державної статистики

1. U.S. Department of the Treasury. URL: www.ustreas.gov
2. Bureau of the Public Debt T-Bill, Notes and Bonds. URL: www.publicdebt.treas.gov
3. U.S. Bureau of Economic Analysis. URL: www.bea.doc.gov
4. U.S. Bureau of Labor Statistics. URL: www.stats.bls.gov
5. U.S. Department of Labor. URL: www.dol.gov
6. U.S. Department of Commerce. URL: www.doc.gov
7. U.S. Bureau of Census. URL: www.census.gov
8. U.S. Department of Agriculture. URL: www.usda.gov
9. U.S. Bureau of Transportation Statistics. URL: www.bts.gov
10. STAT-USA Internet. URL: www.stat-usa.gov
11. National Bureau of Economic Research. URL: www.nber.org
12. World Agricultural Supply and Demand Estimates (WASD). URL: www.econ.ag.gov
13. Fed Stats. URL: www.fedstats.gov
14. Federal Reserve Bank. URL: www.bog.frb.fed.us
15. Investment Company Institute. URL: www.ici.org
16. Joint Economic Committee. URL: www.house.gov
17. Statistics Canada. URL: www.statcan.ca
18. U.K. Office of National Statistics. URL: www.ons.gov.uk
19. Japan External Trade Organization. URL: www.ietro.go.jp
20. Japan Economic Planning Agency. URL: www.epa.go.jp
21. German Federal Statistical Office. URL: www.statistik-bund.de
22. German government. URL: www.bundesregierung.de
23. German Finance Ministry. URL: www.bundesfinanzministerium.de
24. German Federal Economics Office. URL: www.bawi.de
25. German Labor Office. URL: www.arbeitsamt.de

Макроекономічні індикатори

1. Business Cycle Indicators. URL: www.globalexposure.com
2. Economic Information Systems. URL: www.econ-line.com
3. Dismal Scientist-UK. URL: www.dismal.com
4. Mexico Consensus Economic Forecast – Mexico. URL: www.cob.asu.edu

Органи державного контролю

1. Commodity Futures Trading Commission (CFTC). URL: www.cftc.gov
2. Futures Industry Association / Futures Industry Institute. URL: www.congress.org
3. Emerging Markets Traders Association. URL: www.emta.org
4. White House. URL: www.whitehouse.gov
5. IFC Emerging Markets Data Base. URL: www.ifc.org
6. International Swaps and Derivatives Association
7. U.S. Securities and Exchange Commission. URL: www.sec.gov
8. Managed Funds Association. URL: www.mfainfo.org
9. National Futures Association (NFA). URL: www.nfa.futures.org
10. Futures Industry Association (FIA). URL: www.fiafii.org
11. Securities Investor Protection Corporation. URL: www.sipc.org

Державні банки

1. Bank for International Settlements. URL: www.bis.org
2. Bank of England. URL: www.bankofengland.co.uk
3. Bank of Japan. URL: www.boj.or.jp
4. Banque de France. URL: www.banque-france.fr
5. Board of Governors of the Federal Reserve System. URL: www.bog.frb.fed.us
6. Deutsche Bundesbank. URL: www.bundesbank.de
7. European Central Bank. URL: www.ecb.int
8. Swiss National Bank. URL: www.snb.ch
9. De Nederlandsche Bank. URL: www.dnb.nl
10. Asian Development Bank. URL: www.adb.org
11. Banco Central do Brasil. URL: www.bcb.gov.br
12. Bank of Canada. URL: www.bank-banque-canada.ca
13. Federal Reserve Bank of Atlanta. URL: www.frbatlanta.org
14. Federal Reserve Bank of Boston. URL: www.bostonfed.org
15. Federal Reserve Bank of Chicago. URL: www.frbchi.org
16. Federal Reserve Bank of Cleveland. URL: www.clev.frb.org
17. Federal Reserve Bank of Dallas. URL: www.dallasfed.org
18. Federal Reserve Bank of New York. URL: www.ny.frb.org
19. South African Reserve Bank. URL: www.resbank.co.za
20. The Central Bank of the Russian Federation. URL: www.cbr.ru

Крупні комерційні банки

1. Bank of New York. URL: www.bankofny.com
2. Credit Lyonnais S.A.. URL: www.creditlyonnais.fr
3. Nations Bank Corp.. URL: www.nationsbank.com
4. J.P. Morgan & Co.. URL: www.ipmorgan.com
5. ING Euro Desk. URL: www.ing.nl
6. Nordes Bank. URL: www.nordes-bank.no
7. CS First Boston. URL: www.csfb.com
8. Bank of Montreal. URL: www.bmo.com
9. IBJ International. URL: www.ibis.co.jp
10. Royal Bank of Scotland. URL: www.rbs.co.uk

Біржі ф'ючерсів і опціонів

1. Chicago Board of Trade. URL: www.cbot.com
2. Chicago Board Options Exchange. URL: www.cboe.com
3. Chicago Mercantile Exchange. URL: www.cme.com
4. Coffee, Sugar and Cocoa Exchange. URL: www.csce.com
5. Hong Kong Futures Exchange. URL: www.hkfe.com
6. MidAmerica Commodity Exchange. URL: www.midam.com
7. Minneapolis Grain Exchange. URL: www.mgex.com
8. Kansas City Board of Trade. URL: www.kcibt.com
9. New York Cotton Exchange (NYBOT). URL: www.nyce.com
10. New York Mercantile Exchange (COMEX). URL: www.nymex.com
11. Belgium Futures & Options Exchange. URL: www.belfox.be
12. Italian Derivatives Market. URL: www.borsaitalia.it
13. International Petroleum Exchange. URL: www.ipe.uk.com
14. London International Financial Futures Exchange / London Commodities Exchange.
URL: www.liffe.com
15. London Metals Exchange. URL: www.lme.co.uk
16. Marche A Terme International de France. URL: www.matif.fr
17. Mercado Espanol de Opciones y Futurs Financieros – Retra Fija. URL: www.meff.es

18. South African Futures Exchange. URL: www.safex.co.za

Інформація і аналітика по ф'ючерсам і опціонам

1. Futures on-line. URL: www.futuresmag.com
2. Options Analysis. URL: www.optionsanalysis.com
3. Options Industry Council. URL: www.optionseducation.org
4. Options Resource Center. URL: www.e-analytics.com
5. PM Publishing (options). URL: www.pmpublishing.com

Інформація і аналітика по товарним ринкам

- a. Commodity Traders Consumer Report. URL: www.ctcr.investors.net
- b. Commodity Resource Corp. URL: www.commodity.com
- c. Gold Eagle. URL: www.gold-eagle.com
- d. Agriculture Network Information Center. URL: www.agnic.org
- e. Soybeans. URL: www.nsrl.uiuc.edu
- f. Energy, petrochemical and metals market. URL: www.platts.com
- g. Energy. URL: www.wtrg.com
- h. Energy. URL: www.eia.doe.gov
- i. Cooper. URL: www.copper.org
- j. Phelps Dodge Corporation. URL: www.phelpsdodge.com
- k. Aluminium. URL: www.world-aluminium.org
- l. National Stock Exchange of India. URL: www.nseindia.com
- m. Helsinki Stock Exchange. URL: www.hse.fi
- n. Italian Stock Exchange. URL: www.borsaitalia.it
- o. Korea Stock Exchange. URL: www.kse.or.kr
- p. Lima Stock Exchange. URL: www.bvl.com
- q. Madrid Stock Exchange. URL: www.bolsamadrid.es
- r. Montreal Stock Exchange. URL: www.me.org
- s. New York Stock Exchange. URL: www.nyse.com
- t. New Zealand Stock Exchange. URL: www.nzse.co.nz
- u. Philadelphia Stock Exchange. URL: www.phlx.com
- v. Stock Exchange of Singapore. URL: www.ses.com.sg
- w. Stock Exchange of Thailand. URL: www.set.or.th
- x. Santiago Stock Exchange. URL: www.bolsantiago.cl
- y. SBF-Paris Bourse (Paris Stock Exchange). URL: www.bourse-de-paris.fr
- z. Stockholm Stock Exchange. URL: www.xsse.se
- aa. Vancouver Stock Exchange. URL: www.vse.ca
- bb. Tel-Aviv Stock Exchange. URL: www.tase.co.il
- cc. Tokyo Stock Exchange. URL: www.tse.or.jp
- dd. Toronto Stock Exchange. URL: www.tse.com
- ee. London Stock Exchange. URL: www.londonstockex.co.uk
- ff. Pacific Stock Exchange. URL: www.pacificex.com
- gg. International Stock Exchange. URL: www.efinoodv.com
- hh. Gruppe Deutsche Borse. URL: www.exchange.de
- ii. Eurex. URL: www.eurexchange.com
2. Berlin Stock Exchange. URL: www.monev.berlinerboerse.de

Інформаційні статті

1. «Далекосхідні тигри» – країни нової індустріалізації. Причини їх швидкого економічного зростання. URL: <http://edufuture.biz/index.php?title=>
2. Apple підбиває підсумки кварталу. URL: https://maximum.fm/apple-pidbivaye-pidsumki-kvartalu-ponad-milyard-prodanih-iphone-i-deficit-airpods_n125073.

3. Company Overview of Koch Industries, Inc. Bloomberg. URL: <https://www.bloomberg.com/research/stocks/private/snapshot.asp?privcapId=127342>.
4. LAVAZZA: історія створення та розвитку бренду. URL: <http://coffeetime.in.ua/vidi-kavi/lavazza-istoriya-stvorenniya-ta-rozvitku-brendu>.
5. McDonald's: "think global, act local" - the marketing mix. [URL: https://www.researchgate.net/publication/235259287_McDonald's_think_global_act_local_the_marketing_mix].
6. Nestlé в світі. URL: <https://www.nestle.ua/aboutus/globalpresence> (дата звернення: 15.02.2019).
7. Nike, inc. a growth company. URL: http://media.corporate-ir.net/media_files/IROL/10/100529/nike-gs09/docs/nike-growth-story.pdf.
8. Roke Manor Research. URL: <https://www.ukspace.org/member/roke-manor-research>.
9. Американская культура : традиции и обычаи США. URL: <http://lcfreeway.com/amerikanskaya-kultura-traditsii-i-oby/>
10. Аналіз ринків телекомунікацій. URL: <https://nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=86&id=3948&language=uk>.
11. Афганистан: Война без победителей и побежденных. URL: <https://easaily.com/ru/news/2018/09/03/afghanistan-voyna-bez-pobediteley-i-pobezhdennyh>.
12. В автомобильном мире образовался новый альянс Renault-Nissan-Mitsubishi. URL: <http://www.autoconsulting.com.ua/article.php?sid=39678>.
13. Все о стране Канада. URL: <https://www.tpg.ua/ru/country/tab-country/?ct=93fa60a44ccd569311e313490f7b0caa>.
14. Все о стране Мексика. URL: <https://www.tpg.ua/ru/country/tab-country/?ct=93fa60a44ccd569311e3134ad00035fe>.
15. ВУМ on-line Соціальний капітал URL: <https://vumonline.ua/course/social-capital/>
16. ВУМ on-line Стратегічне маркетингове управління бізнес- і соціальними проектами URL: <https://vumonline.ua/course/strategic-marketing-management/>
17. ВУМ on-line Управління проектами URL: <https://vumonline.ua/course/projectmanagement/>
18. ВУМ on-line Фінансове обґрунтування управлінських рішень URL: <https://vumonline.ua/course/financing-rationale/>
19. Герт Хофстеде и его теория измерений культур: обзорная информация. URL: <http://news.telelangue.com/ru/2011/10/hofstede-cultural-theory>
20. Етапи приватизації в Україні. URL: <https://studopedia.org/7-53862.html>.
21. За що у Німеччині можуть звільнити без попередження. URL: <https://www.dw.com/uk>
22. Закон Хелмса-Бертонa. URL: <http://context.reverso.net>.
23. Запрещенные в Германии авто. URL: <https://economics.unian.net/transport/10061201-dizelnyy-skandal-volkswagen-budet-vyкупat-zapreshchennyye-v-germanii-avto.html>.
24. Звільнення працівників. Статті звільнення. URL: http://misce.info/zviltennya_pracivnika.php
25. Зимова Олімпіада-2018: медальний залік. URL: https://24tv.ua/zimova_olimpiada_2018_medali_medalniy_zalik_olimpiskih_i_gor_2018_tablitsya_n925911 (дата звернення: 15.02.2019).
26. Індія – країна контрастів? URL: <http://ykrnews.com/turizm/-nd-ja-kra-na-contrast-v.html>.
27. Кастовая система Индии: истоки и пережитки. URL: <http://ru.euronews.com/2016/02/23/delhi-water-protests-expose-india-s-ever-present-caste-system>.
28. Кодекс корпоративної етики сотрудника ПриватБанка. URL: http://privatbank.ua/html/2_14_1r.html.
29. Компанія Uber вперше увійшла у рейтинг Forbes. URL: <https://biz.nv.ua/ukr/markets/kompanija-uber-vpershe-uvijshla-v-rejting-forbes-1642961.html>

30. Країни Латинської Америки. URL: http://geoknigi.com/book_view.php?id=214
31. Культура дарування подарунків в діловому середовищі в різних країнах світу. URL: <http://btl-company.com.ua/uk/kultura-daruvannya-podarunkiv-v-dilovomu-seredovishhi-v-riznix-kra%D1%97naх-svitu>.
32. Назвали найтолерантніші до корупції країни. URL: https://gazeta.ua/articles/world-life/_nazvali-najtolerantnishido-korupciyi-krayini/749043
33. Німецький трудовий закон. Що варто знати? URL: <http://ukrainskagazeta.de>
34. Особливості прийняття рішень в міжнародних корпораціях. URL: <https://studopedia.org/8-65423.html>.
35. Політичні репресії в УРСР кін. 1920-х – 1-й пол. 1930-х рр. URL: <http://www.territoryterror.org.ua/uk/history/1919-1939/ussr/srsr7/>
36. Попри всі бурі: чому IT-сектор претендує на роль флагмана української економіки. URL: <https://news.finance.ua/ua/news/-/397906/popry-vsi-buri-chomu-it-sektor-pretenduye-na-rol-flagmana-ukrayinskoji-ekonomiky>
37. Приватизація в Україні: ретроспективи та перспективи. URL: https://dt.ua/macrolevel/privatizaciya-v-ukrayini-retrospektivi-ta-perspektivi-272273_.html.
38. Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо охорони здоров'я населення від шкідливого впливу тютюну 2820 від 13.05.2015. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55081.
39. Саудівська Аравія: жінки в проповідуванні ісламу. URL: <http://islam.in.ua/ua/tochka-zoru/sauidivska-araviya-zhinki-v-propoviduvanni-islam>.
40. Склад Європейського Союзу. Порядок входження нових держав-членів. URL: <http://studies.in.ua/ru/istoriya-gosudarstva-i-prava-zar-h-stran-shpargalk/3797-sklad-yevropeyskogo-soyuzu-poryadok-vhodzhennya-novih-derzhav-chlenov.html>.
41. Сполучені Штати Америки. URL: https://collection.shpola.net/my_colek/numizmatika/pivn_amerika/usa/usa_txt.htm.
42. Топ 10 самых дорогих компаний мира в 2018 году. URL: <https://sharkfx.ru/top-10-samyx-dorogix-kompanij-mira-v-2017-godu>.
43. ТОП-20 крупнейших стран-экспортёров в мире. URL: <http://topsweet.ru/top-20-krupnejshih-stran-eksportyrov-v-mire/>
44. У Південній Кореї трудоголіків відправляють у примусову відпустку. URL: <https://ua.korrespondent.net/business/1237018-u-pivdennij-koreyi-trudogolikiv-vidpravlyayut-u-primusovu-vidpustku>.
45. У США змінили правила регулювання Інтернету. URL: <https://ua.korrespondent.net/world/3918225-u-ssha-zminyly-pravyla-rehuluivannia-internetu>.
46. Японія. URL: <https://www.ukrinform.ua/tag-aponia>.
47. Японські національні традиції. URL: <http://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/10377/>